

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2015 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: **SSR Teresa Maślukiewicz**

Protokolant: Katarzyna Zych

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 września 2015 roku w Ś.

sprawy z powództwa **D. N.**

przeciwko Sądowi Okręgowemu we (...)

o wynagrodzenie

I. zasądza od strony pozwanej Sądu Okręgowego we (...) na rzecz powódki **D. N.** tytułem wyrównania wynagrodzenia za pracę za okres od (...)wraz z odsetkami ustawowymi płatnymi od 1 dnia każdego kolejnego miesiąca po terminie płatność, począwszy od stycznia 2009 roku do dnia zapłaty płatnych od poszczególnych kwot poniżej wymienionych kolejnych latach każdego miesiąca:

- za 2009 roku – (...)
- za 2010 rok –(...)
- za 2011 rok – (...)
- za 2012 rok – (...);
- za 2013 rok – (...);
- za 2014 rok – (...)
- za styczeń – sierpień 2015 roku – (...)

nadto tytułem wyrównania 13 pensji za lata 2009 – 2014 kwotę (...)

- za 2009 rok – (...) roku do dnia zapłaty;
- za 2010 rok – (...) roku do dnia zapłaty;
- za 2011 rok – (...) roku do dnia zapłaty;
- za 2012 rok – (...) roku do dnia zapłaty;
- za 2013 rok – (...) roku do dnia zapłaty;
- za 2014 rok – (...) roku do dnia zapłaty,

oraz tytułem różnicy pomiędzy wypłaconą w 2010 roku nagrodą jubileuszową kwotą (...) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 31 sierpnia 2010 roku i tytułem różnicy pomiędzy wypłaconą w 2015 roku nagrodą jubileuszową kwotą(...) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26 sierpnia 2010 roku;

II. ustala, że z dniem 1 stycznia 2009 roku powódce przysługuje wynagrodzenie w VI stawce awansowej, a od dnia 21 marca 2011 roku w VII stawce awansowej,

III. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty (...)

IV. w pozostałym zakresie postępowanie umarza.

UZASADNIENIE

Powódka D. N. (poprzednio K.) w pozwie skierowanym przeciwko Sądowi Okręgowemu we (...)domagała się zasądzenia na swoją rzecz następujących kwot:(...)stanowiącej różnicę pomiędzy wynagrodzeniem w V i VI stawce awansowej oraz VI i VII, z ustawowymi odsetkami od poszczególnych miesięcznych kwot, płatnych od 1 – ego każdego kolejnego miesiąca, począwszy od stycznia 2009r. do dnia zapłaty, w tym: (...), przy czym różnica za miesiące I – VIII wynosi po (...) przy czym różnica za wszystkie miesiące wynosi po (...) (11 miesięcy), przy czym różnica za wszystkie miesiące wynosi po (...) stanowiącej różnicę pomiędzy wypłaconymi a należnymi „trzynastkami” za lata 2009 – 2013 wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 kwietnia kolejnego roku, w tym: za 2009r. w kwocie po (...)zł za miesiące I – VIII oraz po (...) zł za miesiące IX – XII, tj. łącznie (...) zł, z ustawowymi odsetkami od dnia 1 kwietnia 2010r. do dnia zapłaty; za 2010r. w kwocie po (...) zł za miesiące I – VIII, (...) zł za miesiąc IX oraz po (...) zł za miesiące X – XII, tj. łącznie (...) zł, z ustawowymi odsetkami od dnia 1 kwietnia 2011r. do dnia zapłaty; za 2011r. w kwocie po (...) zł za miesiące I – II, (...) zł za miesiąc III oraz po (...) zł za miesiące IV – XII, tj. łącznie (...) zł, z ustawowymi odsetkami od dnia 1 kwietnia 2012r. do dnia zapłaty; za 2012r. w kwocie po (...) zł za wszystkie miesiące, tj. łącznie (...) zł, z ustawowymi odsetkami od dnia 1 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty; za 2013r. w kwocie po (...) zł za wszystkie miesiące, tj. łącznie (...) zł, z ustawowymi odsetkami od dnia 1 kwietnia 2014r. do dnia zapłaty oraz **(...)zł** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 sierpnia 2010r. stanowiącej różnicę pomiędzy wypłaconą w 2010r. a należną nagrodą jubileuszową. Powódka wniosła nadto o ustalenie, że z dniem 21 marca 2011r. przysługuje jej wynagrodzenie w VII stawce awansowej oraz ewentualnie o zasądzenie na swoją rzecz kwoty (...)zł tytułem odszkodowania z tytułu naruszenia zasad równego traktowania wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Uzasadniając wywiedzione żądania podniosła, że jest sędzią Sądu Okręgowego we (...)od dnia 21 marca 2001r. Asesorem sądowym została mianowana od dnia 16 listopada 1992r., a w dniu 10 października 1994r. otrzymała nominację sędziowską. Stosownie do nowych zasad wynagradzania obowiązujących od 1 stycznia 2009r. powódka uzyskała z tym dniem piątą stawkę wynagrodzenia zasadniczego legitymując się ponad piętnastoletnim ogólnym stażem pracy. Zastosowana przez stronę pozwaną interpretacja przepisów doprowadziła do nieprawidłowego ustalenia stawek wynagrodzenia powódki w dalszym okresie. Zdaniem powódki pozwany powinien był po wejściu w życie ustawy z dnia 20 marca 2009r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądu powszechnych oraz niektórych innych ustaw (czyli po 21 kwietnia 2009r.), ale ze skutkiem na dzień 1 stycznia 2009r. (wobec treści art. 8 tej ustawy) po pierwsze ustalić na podstawie art. 10 tej ustawy nowe stawki wynagrodzenia zasadniczego (w przypadku powódki była to stawka piąta), a następnie na podstawie art. 91a § 3 także ze skutkiem na 1 stycznia 2009r. ustalić kolejną (szóstą) stawkę wynagrodzenia zasadniczego ze względu na to, iż powódce pięcioletni okres zatrudnienia na stanowisku SSO upłynął już przed tą datą. Zasada ta dotyczy tylko kolejnej (o jedną) stawki awansowej, a nie dotyczy możliwości ustalenia stawki wynagrodzenia zasadniczego o dwie, trzy lub więcej stawek wyższych w stosunku do stawki ustalonej na podstawie art. 10 ustawy zmieniającej z uwagi na ustawowe ograniczenia.

Pismem procesowym z dnia (...). powódka rozszerzyła powództwo o ustalenie, że z dniem 1 stycznia 2009r. a najpóźniej z dniem 2 stycznia 2009r. przysługuje jej wynagrodzenie w VI stawce awansowej, a nadto cofnęła pozew w części dotyczącej powództwa ewentualnego o odszkodowanie z tytułu naruszenia zasad równego traktowania.

W odpowiedzi na pozew Sąd Okręgowy we (...)wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu podniósł, że na dzień wejścia w życie nowelizacji ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych zostały wprowadzone dwie możliwości przeliczania stażu dla potrzeb zmodyfikowania systemu wynagrodzeń sędziowskich: staż ogólny lub staż na danym stanowisku, w zależności od tego, który wariant był korzystniejszy dla sędziego, z tym, że uwzględnienie ogólnego stażu nie może stanowić podstawy do ustalenia wynagrodzenia sędziego sądu okręgowego w stawce szóstej. W przypadku powódki, na dzień 1 stycznia 2009r. zastosowany został wariant ogólny stażu pracy jako korzystniejszy. W wyniku nowelizacji wynagrodzenie zasadnicze powódki ustalone zostało w stawce piątej i odpowiadało przepisowi art. 10 ustawy z dnia 20 marca 2009r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw. Powódka jest SSO od 21 marca 2001r. Stawkę szóstą otrzymała 21 marca 2011r. (po 10 latach pracy na ww. stanowisku) zatem okres niezbędny do ustalenia kolejnej, siódmej stawki, jeszcze nie upłynął. Żądanie pozwu w części dotyczącej ustalenia jest zatem nieuzasadnione. Podobnie uzasadnienia nie znajduje żądanie wynikające z rozszerzenia pozwu. Ponadto strona pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia powódki w zakresie kwoty (...) zł, obejmującej wynagrodzenie za okres od 1 stycznia 2009r. do listopada 2011r.

W piśmie procesowym z dnia (...) powódka wniosła o nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia podniesionego przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew, gdyż podniesienie zarzutu przedawnienia nastąpiło w okolicznościach objętych hipotezą art. 8 kp i nosi znamiona nadużycia prawa. Powódka podniosła, że nie otrzymała wynagrodzenia w wyższej stawce za sporny okres, chociaż takie wynagrodzenie otrzymała grupa sędziów w SO we (...) w maju 2014r. Nie ma znaczenia jak liczna jest to grupa. Bezsprzeczne jest, że była to grupa sędziów, którzy awansowali do SO przed datą 1 stycznia 2009r. i po tej dacie osiągnęli 5 lat na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego. W stosunku do tej grupy sędziów ustalono, a następnie wypłacono im w maju 2014r. w SO we (...) zaległe wynagrodzenie, przy czym pracodawca wypłacił różnicę począwszy od 2009r., a więc także wynagrodzenie w części już przedawnionej.

W piśmie procesowym z dnia (...). strona pozwana podniosła, że oprócz li tylko ogólnego stwierdzenia, iż nadużycia prawa można dopatrywać się w czynnościach zmierzających do uspienia czynności wierzyciela, powódka w żadnym razie nie wykazała, aby w spornej sprawie sytuacje takie miały miejsce. Istnieniu tych sytuacji pozwany zaprzecza.

Pismem procesowym z dnia (...) powódka rozszerzyła pozew do kwoty (...)tj. o dalszą kwotę (...) zł wskazując, że na dalsze rozszerzone powództwo składa się różnica należnego powódce wynagrodzenia w stawce VII a wypłaconego w stawce VI za grudzień 2014r. w kwocie (...)oraz za okres od stycznia do sierpnia 2015r. w kwotach po (...)za każdy miesiąc z ustawowymi odsetkami liczonymi od 1 – go każdego kolejnego miesiąca, a nadto różnica w tzw. 13 – ej pensji za rok 2014 oraz różnica pomiędzy wypłaconą w dniu 26 sierpnia 2015r. a należną nagrodą jubileuszową.

Sąd ustalił:

Powódka została powołana na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego we (...)w dniu 21 marca 2001r. Z dniem 1 stycznia 2009r. uzyskała piątą stawkę wynagrodzenia zasadniczego. Jej ogólny staż pracy liczony od objęcia stanowiska asesora w sądzie, co miało miejsce w dniu 16 listopada 1992r. oraz na stanowisku sędziego sądu okręgowego na ten dzień wynosił odpowiednio ponad 15 i 5 lat. Szóstą stawkę wynagrodzenia zasadniczego powódka uzyskała w dniu 21 marca 2011r.

Bezsporne

W tym czasie u pozwanego szóstą stawkę wynagrodzenia uzyskali sędziowie legitymujący się podobnym lub krótszym od powódki ogólnym stażem pracy oraz krótszym stażem na stanowisku sędziego sądu okręgowego. Byli to m.in. M. K. oraz K. G., którzy awansowali do Sądu Okręgowego we (...)po 1 stycznia 2004r.

M. K. został powołany na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego we (...)w dniu 22 września 2004r. i na dzień 1 stycznia 2009r. ma ustaloną piątą stawkę, a od dnia 22 września 2009r. stawkę szóstą zaszerogowania, natomiast od września 2014r. siódmą stawkę awansową.

K. G. został powołany na stanowisko sędziego Sadu Okręgowego we (...)w dniu 4 listopada 2004r. i w dniu 1 stycznia 2009r. ustalono mu piąta stawkę zaszerogowania, a od 4 listopada 2009r. szóstą, zaś od dnia 4 listopada 2014r. siódma stawkę awansową.

Bezsporne

Wobec zaliczenia powódki z dniem 1 stycznia 2009r. do piątej stawki wynagrodzenia zasadniczego jej wynagrodzenie w okresie objętym sporem, tj. od 1 stycznia 2009r. do 30 sierpnia 2015r., zostało zaniżone o (...)zł, w tym o kwotę: (...) zł stanowiącej różnicę pomiędzy wynagrodzeniem w poszczególnych stawkach, (...) zł stanowiącej różnicę pomiędzy wypłaconymi a należnymi „trzynastkami”, (...) zł stanowiącej różnicę pomiędzy wypłaconą w 2010r. a należną nagrodą jubileuszową oraz (...)zł stanowiącej różnicę pomiędzy wypłaconą w 2015r. a należną nagrodą jubileuszową.

Dowód: zestawienie wynagrodzenia zasadniczego, wysługi lat i tzw. 13 pensji, k. 60-61, 94-95

Średnie miesięczne wynagrodzenie powódki brutto wynosi (...)

Dowód: zaświadczenie, k. 59

Sąd zważył:

Roszczenie powódki uznać należało za zasadne.

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne, a także na podstawie zebranych w sprawie dokumentów, gdyż żadna ze stron nie podważyła skutecznie ich prawdziwości i autentyczności.

Art. 178 ust. 1 Konstytucji RP stanowi, iż sędziom zapewnia się warunki pracy i wynagrodzenie odpowiadające godności urzędu oraz zakresowi ich obowiązków. Pojęcie „wynagrodzenie sędziego” jest więc przede wszystkim kategorią o charakterze ustrojowym. W uzasadnieniu postanowienia z dnia 22 marca 2000r., P 12/98, Trybunał Konstytucyjny uznał, że nakaz zapewnienia warunków pracy i wynagrodzenia odpowiadających „godności urzędu” dotyczy wyłącznie sędziów, co jest jednym z przejawów uznania ich szczególnej roli w demokratycznym państwie prawa. Choć określenie „godność urzędu” jest zwrotem niedookreślonym, trudnym lub wręcz niemożliwym do zdefiniowania, to zdaniem Trybunału, art. 178 ust. 2 Konstytucji RP nie ma jedynie charakteru deklaracji i można go uznawać za normę prawa materialnego. Przepis ten może więc stanowić wzorzec kontrolny dla oceny przepisów wynagrodzeniowych, a w pewnych – szczególnie drastycznych – sytuacjach może stać się też podstawą uznania niekonstytucyjności tych przepisów. Oznacza to, że szczególny charakter wynagrodzenia sędziego nakazuje współstosowanie art. 178 ust. 2 Konstytucji RP w wykładni przepisów ustawowych określających wynagrodzenie sędziego. Wynagrodzenie to powinno bowiem odpowiadać wskazaniom art. 178 ust. 2 Konstytucji RP, gdyż tylko wówczas jest istotnym elementem ustroju sądownictwa, stanowiącym gwarancję prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Przepis art. 178 ust. 2 Konstytucji RP nie może być wprawdzie samodzielną podstawą prawną ustalenia wynagrodzenia sędziego w indywidualnej sprawie (roszczenia), ale wyznacza on konieczny standard, który musi być respektowany przez ustawodawcę przy kształtowaniu systemu wynagrodzeń sędziowskich (zob. wyrok TK z dnia 4 października 2000r., P 8/00). Wynagrodzenie sędziego jest kształtowane na innych zasadach niż wynagrodzenie za pracę. Uwzględnia się wprawdzie w nim pośrednio rodzaj wykonywanej pracy i kwalifikacje, ale nie uwzględnia się ilości i jakości świadczonej pracy. Oznacza to (w powiązaniu z art. 178 ust. 1 Konstytucji RP), że wynagrodzenie sędziego to nie tyle (a w każdym razie nie tylko) wynagrodzenie za pracę, co wynagrodzenie za służbę. Pozwala to na zidentyfikowanie cech, które należy uznać za istotne (relevantne) przy ocenie realizacji konstytucyjnej zasady równości i niedyskryminacji (art. 32 Konstytucji RP). Konstytucyjna zasada równości wobec prawa (równości w prawie) polega na tym, że wszystkie podmioty prawa (adresaci norm prawnych), charakteryzujące się daną cechą istotną (relevantną), w równym stopniu mają być traktowane równo, tj. według jednakowej miary, bez różnicowań dyskryminujących i faworyzujących. Różnicowanie jest możliwe, ale według uzasadnionych racjonalnie i sprawiedliwych kryteriów (por. wyrok SN z dnia 12 września 2006r., I PK 89/06).

Bezspornym faktem jest, że do dnia 21 kwietnia 2009r. zasady wynagradzania sędziów uregulowane były w art. 91 usp. Ustawą z dnia 20 marca 2009r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 459) zmieniono zasady wynagradzania sędziów przez zmianę art. 91 usp oraz dodanie art. 91a. Wobec zmiany zasad ustalania wynagrodzeń sędziów, w powołanej wyżej ustawie z dnia 20 marca 2009r. zawarto przepis art. 10 określający wysokość wynagrodzeń sędziów na dzień 1 stycznia 2009r. przez zaszeregowanie ich w odpowiednich stawkach, odrębnych dla każdego szczebla sądu. Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy, z dniem 1 stycznia 2009r. wynagrodzenia zasadnicze sędziów sądów rejonowych określa się w stawkach od pierwszej do czwartej, wynagrodzenia zasadnicze sędziów sądów okręgowych – w stawkach od czwartej do siódmej, a wynagrodzenia zasadnicze sędziów sądów apelacyjnych – w stawkach od siódmej do dziesiątej, według zasad określonych w ust. 2-4. Według art. 10 ust. 2 ustawy, stawkę wynagrodzenia zasadniczego sędziego ustala się uwzględniając staż pracy sędziego na stanowisku zajmowanym w dniu 1 stycznia 2009r., a jeżeli jest to korzystniejsze – staż pracy sędziego na wszystkich dotychczas zajmowanych stanowiskach sędziowskich lub prokuratorskich (ogólny staż pracy); uwzględnienie ogólnego stażu pracy nie może jednak stanowić podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce szóstej i siódmej, a w przypadku sędziego sądu apelacyjnego – w stawce dziewiątej i dziesiątej. Staż pracy na zajmowanym stanowisku oraz ogólny staż pracy, niezbędny do uzyskania poszczególnych stawek wynagrodzenia zasadniczego, określała tabela, stanowiąca załącznik nr 3 do wymienionej ustawy.

Powódka będąc sędzią sądu okręgowego na dzień 1 stycznia 2009r. została zaszeregowana do piątej stawki wynagrodzenia zasadniczego i według tej stawki otrzymywała wynagrodzenie. Powódka na dzień 1 stycznia 2009r. miała ponad pięcioletni staż pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego i ponad piętnastoletni ogólny staż pracy liczony od dnia objęcia stanowiska asesora. Inni sędziowie u strony pozwanej, którzy także mieli ponad piętnastoletni ogólny staż pracy, zostali – na podstawie art. 10 ust. 2 Ustawy zmieniającej – na dzień 1 stycznia 2009r. zaszeregowani również do piątej stawki wynagrodzenia zasadniczego i otrzymywali wynagrodzenie w kwotach odpowiadających tej stawce. Jednak sędziowie ci otrzymali wcześniej niż powódka (ale już po 1 stycznia 2009r.) awans do szóstej stawki wynagrodzenia zasadniczego. Jedynym elementem stanu faktycznego, który spowodował to nieuzasadnione i niesprawiedliwe uprzywilejowanie tej grupy sędziów w stosunku do powódki było to, że sędziowie ci na dzień 1 stycznia 2009r. nie osiągnęli jeszcze pięciu lat stażu pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego. Wobec tego z osiągnięciem właśnie tych pięciu lat stażu pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego przyznano im szóstą stawkę wynagrodzenia zasadniczego. Powódka tymczasem mając ponad pięcioletni ale krótszy niż dziesięcioletni stanowiskowy staż pracy, szóstą stawkę wynagrodzenia zasadniczego otrzymała po upływie dziesięciu lat liczonych od nominacji na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego we (...) w dniu 21 marca 2011r..

Jest to sytuacja, która nie znajduje żadnego racjonalnego uzasadnienia, jest w sposób oczywisty niesprawiedliwa, gdyż niejako „karze” sędziów późniejszym awansem finansowym za to, że wcześniej awansowali na stanowisko sędziego sądu okręgowego, a ponadto nie da się pogodzić ani z wyrażoną w art. 91 § 1 usp zasadą, iż zróżnicowanie wynagrodzeń sędziów na tych samych stanowiskach powinno być adekwatne do zróżnicowania ich stażu pracy, ani z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa. Zdaniem Sądu przyczyną tego nieuzasadnionego pokrzywdzenia finansowego powódki w stosunku do sędziów, którzy na dzień 1 stycznia 2009r. nie mieli jeszcze pięcioletniego stażu pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego było niezastosowanie przez stronę pozwaną wobec powódki reguły awansowej wskazanej w art. 91a § 3 usp, wedle której „wynagrodzenie zasadnicze sędziego określa się w stawce bezpośrednio wyższej po upływie kolejnych pięciu lat pracy na danym stanowisku sędziowskim.” (zob. wyrok SO w Gdańsku z dnia 6 września 2013r., VIII Pa 23/13).

Zdaniem Sądu pozwany powinien był po wejściu w życie Ustawy zmieniającej (czyli po 21 kwietnia 2009r.), ale ze skutkiem na dzień 1 stycznia 2009r. (wobec treści art. 8 tej Ustawy) po pierwsze ustalić na podstawie art. 10 tej Ustawy nowe stawki wynagrodzenia zasadniczego (w przypadku powódki była to stawka piąta), a następnie także ze skutkiem na 1 stycznia 2009r. ustalić kolejną (szóstą) stawkę wynagrodzenia zasadniczego ze względu na to, iż powódce pięcioletni okres zatrudnienia na stanowisku sędziego sądu okręgowego upłynął już przed tą datą.

Sytuacja powódki powinna kształtować się następująco:

Powódka objęła stanowisko asesora sądowego w dniu 16 listopada 1992r., nominację na sędziego Sądu Okręgowego we (...)otrzymała w dniu 21 marca 2001r., wobec czego pięcioletni okres zatrudnienia na tym stanowisku upłynął jej 21 marca 2006r. W konsekwencji, na dzień 1 stycznia 2009r. powinna na podstawie art. 10 Ustawy zmieniającej otrzymać piątą stawkę wynagrodzenia zasadniczego, a następnie, także ze skutkiem od 1 stycznia 2009r. powinna na podstawie art. 91a § 3 Prawa o usp otrzymać kolejną, szóstą stawkę wynagrodzenia zasadniczego, skoro pięcioletni okres zatrudnienia na stanowisku sędziego sądu okręgowego upłynął jej przed tą datą. Kolejną, siódmą stawkę powinna otrzymać po kolejnych pięciu latach pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego, to jest 21 marca 2011r.

W myśl art. 291 § 1 kp roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Skutkiem przedawnienia roszczenia jest powstanie po upływie terminu przedawnienia podmiotowego prawa dłużnika do uchylenia się od zaspokojenia przedawnionego roszczenia wierzyciela. Z kolei w art. 8 kp sformułowane zostały klauzule generalne, określające granice, w jakich mogą być wykonywane przysługujące stronom prawa podmiotowe. Przekroczenie tych granic powoduje, że korzystanie z przysługujących uprawnień nie jest uważane za wykonywanie prawa, lecz za jego nadużycie, a więc działanie lub zaniechanie, które nie korzysta z ochrony. Przepis art. 8 kp określa dwie postacie nadużycia prawa. Pierwszą z nich jest korzystanie z prawa wbrew jego społeczno – gospodarczemu przeznaczeniu, czyli celowi, jakiemu prawo ma służyć, drugą natomiast korzystanie z prawa sprzecznie z zasadami współżycia społecznego, to jest regułami, które nie będąc normami prawnymi, określają zachowania ludzi w ich wzajemnych stosunkach, a więc zgodnie z wymaganiami moralności, uznanymi regułami obyczajowymi oraz zasadami etycznego i uczciwego postępowania (por. wyrok SN z dnia 15 listopada 2006r., I BP 12/06). Po pierwsze – stosowanie art. 8 kp może mieć miejsce jedynie w sytuacjach wyjątkowych, w przeciwnym bowiem przypadku doszłoby do zachwiania bezpieczeństwa obrotu prawnego, a po drugie – przepis ten może znaleźć wyjątkowo zastosowanie jako środek obrony przed wykonaniem prawa podmiotowego przez stronę uprawnioną (por. uchwałę SN z dnia 11 października 1996r., III CZP 76/96; wyrok SN z dnia 17 września 1997r., I PKN 273/97). Nadużycie prawa ma zatem zawsze charakter indywidualny, to znaczy wymaga rozważenia w konkretnej sprawie, z uwzględnieniem zachodzących w niej konkretnie okoliczności i z punktu widzenia społecznej akceptacji określonego postępowania. Inaczej rzecz ujmując, na nadużycie prawa mogą wskazywać szczególne okoliczności konkretnego przypadku, wynikające z twierdzeń strony broniącej się przed wykonaniem tego prawa. Oznacza to, że ten, kto broni się przed wykonaniem prawa przez uprawniony podmiot, ma obowiązek podnieść w toku postępowania stosowny zarzut i wykazać, że jego beczynność w terminowym dochodzeniu roszczeń była usprawiedliwiona wyjątkowymi okolicznościami.

Sąd w pełni podziela argumentację powódki zawartą w piśmie procesowym z dnia (...), że podniesienie przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew zarzutu przedawnienia roszczenia powódki w zakresie kwoty (...) obejmującej wynagrodzenie za okres od 1 stycznia 2009r. do listopada 2011r. nastąpiło w okolicznościach objętych hipotezą art. 8 kp i nosi znamiona nadużycia prawa. Powódka nie otrzymała wynagrodzenia w wyższej stawce za sporny okres, chociaż takie wynagrodzenie otrzymała grupa sędziów w Sądzie Okręgowym we (...) w maju 2014r. Przyznać należy rację powódce, że nie ma znaczenia jak liczna jest to grupa. Bezspornym bowiem jest, że była to grupa (...) którzy awansowali do Sądu Okręgowego we (...)przed datą 1 stycznia 2009r. i po tej dacie osiągnęli 5 lat na stanowisku sędziego sądu okręgowego. W stosunku do tej grupy sędziów ustalono, a następnie wypłacono im w maju 2014r. zaległe wynagrodzenie, przy czym pracodawca wypłacił różnicę począwszy od 2009r., a więc także wynagrodzenie w części już przedawnionej. Raz jeszcze wskazać należy, że sytuacja w której powódka się znalazła nie znajduje żadnego racjonalnego uzasadnienia, jest w sposób oczywisty niesprawiedliwa, gdyż niejako „karze” sędziów późniejszym awansem finansowym za to, że wcześniej awansowali na stanowisko sędziego sądu okręgowego

Wobec powyższego Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki wyrównanie wynagrodzenia za pracę w kwocie przez nią dochodzonej. Natomiast o odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 kc w zw. z art. 300 kp.

Zgodnie z art. 189 kpc powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Dopuszczalność powództwa o ustalenie uwarunkowane jest zatem jedynie istnieniem interesu prawnego rozumianego jako istnienie obiektywnej potrzeby ochrony prawnej. W świetle treści tego przepisu

warunkiem skuteczności powództwa o ustalenie prawa lub stosunku prawnego jest wykazanie przez powoda interesu prawnego takiego żądania. W doktrynie i w orzecznictwie przyjmuje się zgodnie, że interes prawny, o którym mowa w przytoczonym przepisie, nie może być rozumiany subiektywnie, tj. według odczucia powoda, ale obiektywnie, tj. na podstawie rozumnej oceny sytuacji, w której powód występuje z tego rodzaju powództwem. Interes prawny powoda musi być ponadto zgodny z prawem i zasadami współżycia społecznego, jak również z celem, któremu służy art. 189 kpc (por. wyrok SN z dnia 20 grudnia 1979r., III PR 78/79).

Interes prawny zachodzi, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości. Skuteczne powołanie się na interes prawny wymaga wykazania, że oczekiwane rozstrzygnięcie wywoła takie skutki w stosunkach między stronami, w następstwie których ich sytuacja prawna zostanie określona jednoznacznie i tym samym wyeliminowane zostanie, wynikające z błędnego przekonania co do przysługiwania powodowi określonych uprawnień, ryzyko naruszenia w przyszłości jego praw (zob. SN z dnia 15 marca 2002 roku, II CKN 919/99).

W świetle m.in. stanowiska Ministerstwa Sprawiedliwości, znanego Sądowi z urzędu, wedle którego prezesi sądów nie mogą ustalić właściwych stawek awansowych sędziom bez wyroków sądowych, nawet w takich sytuacjach, gdy powództwo o zapłatę za okres wsteczny zostało prawomocnie uwzględnione, istnienie po stronie powódki interesu prawnego w dochodzeniu zgłoszonego żądania ustalenia Sąd uznał za niewątpliwie.

Nadto, na zasadzie art. 477² kpc, zasądzając należność pracownika w sprawach z zakresu prawa pracy, Sąd z urzędu nadaje wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności w części nie przekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika i z tego względu Sąd w niniejszej sprawie orzekł rygor natychmiastowej wykonalności do kwot (...)

Wobec cofnięcia pozwu w części dotyczącej powództwa ewentualnego o odszkodowania z tytułu naruszenia zasad równego traktowania postępowanie w tym zakresie umorzono w oparciu o przepis art. 355 § 1 kpc w zw. z art. 469 kpc.